

Hulp bij huishouden per 2017

3 juni 2016

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE.....	2
1. INLEIDING	3
1.1. Aanleiding	3
1.2. Actuele ontwikkelingen	4
1.2.1. ZONL beëindigt de activiteit hulp bij huishouden per 1 januari 2017	4
1.2.2. Uitspraken CRvB geven duidelijkheid over hulp bij huishouden	4
1.2.3. Kabinet is voornemens inzet DVaH in AV te verbieden per 2017	4
1.3. Impact ontwikkelingen voor ons beleid.....	4
1.3.1. Gemeente op zoek naar nieuwe aanbieders per 1 januari 2017	4
1.3.2. Uitspraak Centrale Raad van Beroep leidt tot beleidswijziging	5
1.3.3. De exacte uitwerking van de beleidsvoornemens zijn niet bekend	6
1.4. Zelforganiserend vermogen is uitgangspunt voor beleid	6
1.5. Doel	7
1.6. Proces	7
1.7. Leeswijzer	8
2. KADER	9
2.1. Wettelijk	9
2.2. Gemeentelijk beleid	9
2.3. Juridisch	9
2.4. Inkoop	10
3. BEEINDIGEN CONSTRUCTIE AV EN INVOEREN MV.....	11
3.1. Inleiding	11
3.2. Gevolgen cliënt en hulp.....	11
3.3. Gevolgen gemeente.....	13
4. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN	18
4.1. Conclusie	18
4.2. Aanbeveling.....	18
BIJLAGE 1 BEGRIPPENLIJST.....	19
BIJLAGE 2 INSCHATTING SALARIS DVAH PER 2017	21

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding

Momenteel kennen de gemeenten Steenwijkerland, Urk en Noordoostpolder (SUN gemeenten)¹ een algemene voorziening (AV) voor schoonmaakondersteuning (bemiddelingsbureau Huistiptop) en (aanvullend) een maatwerkvoorziening (MV) Ondersteuning regie/zorg ("oude HH2"). Na zorgvuldig onderzoek kan de Wmo consulent verwijzen naar een AV en/of een MV toekennen.

De AV schoonmaakondersteuning is een laagdrempelige voorziening die voor alle inwoners in de SUN gemeenten toegankelijk is. De inwoner heeft geen indicatie nodig. De activiteiten die vallen onder schoonmaakondersteuning zijn bijvoorbeeld afstoffen, stofzuigen en wasverzorging. De AV schoonmaakondersteuning werkt als volgt: een inwoner vindt door www.huistiptop.nl een dienstverlener aan huis. Het is een digitale marktplaats van vraag naar en aanbod van schoonmaakondersteuning. De inwoner is de opdrachtgever en de dienstverlener aan huis (schoonmaakondersteuner) is de opdrachtnemer. De inwoner betaalt de schoonmaakondersteuner zelf. Voor inwoners die de schoonmaakondersteuner niet kunnen betalen is compensatie via de bijzondere bijstand mogelijk. De SUN gemeenten hebben gezamenlijk deze (hoofdzakelijk) digitale bemiddeling ingekocht bij HuisTipTop.

Voor de MV heeft een inwoner keus uit verschillende gecontracteerde aanbieders (Zorg in natura / ZIN) of kiest deze voor een persoonsgebonden budget (PGB). Bij de MV betaalt de inwoner een eigen bijdrage, die wordt berekend en geïnd via het Centraal administratie kantoor (CAK). De MV kan bestaan uit één of meer van de volgende activiteiten: maaltijdverzorging, opvang en/of verzorging van kinderen bij uitval van één van de ouders, organisatie van het huishouden, instructie, advies en voorlichting gericht op het huishouden, en in bepaalde gevallen het uitvoeren van schoonmaaktaken zoals die ook via de algemene voorziening te verkrijgen zijn.

De verschillende contracten rondom het huidige systeem lopen van rechtswege af op 31 december 2016. Het contract voor de MV met de gecontracteerde aanbieders loopt af. Daarnaast loopt het werkgelegenheidsreglement met Zorggroep Oude en Nieuwe Land (ZONL) af. Dit werkgelegenheidsreglement heeft tot doel om regels te stellen met betrekking tot de inzet van de Huishoudelijke hulp Toelage (HHT). De HHT wordt momenteel ingezet om ZONL twee jaar langer de tijd te geven om hun medewerkers naar ander werk te begeleiden. Tot slot loopt het contract met betrekking tot de financiering van het bemiddelingsbureau HuisTipTop af per 1 januari 2017.

Kortom, bij voortzetting van de MV Ondersteuning regie/zorg is een nieuwe aanbieder nodig die op 31 december 2016 volledig operationeel moet zijn om de zorg voor onze cliënten te garanderen vanaf 1 januari 2017.

Met betrekking tot ons huidige systeem AV dat in maart 2015 is ingevoerd zijn er drie ontwikkelingen die in de zijlijn meespelen. Deze leiden er toe dat we als SUN gemeenten keuzes moeten maken over de inrichting van de HH per 1 januari 2017. Deze drie ontwikkelingen worden toegelicht in paragraaf 1.2.

¹ De Notitie Hulp bij huishouden per 2017 is opgesteld in samenwerking met gemeente Urk. Dit vanwege het feit, dat het voorstel eerder in het college van gemeente Steenwijkerland is behandeld en vastgesteld en de notitie destijds nog niet gereed was. Daarom staat het logo van gemeente Steenwijkerland niet op het voorblad. Gemeente Steenwijkerland heeft alleen de informatie op basis van de gezamenlijke voorbereiding van de SUN gemeenten in het college- en raadsvoorstel uitgewerkt.

1.2. Actuele ontwikkelingen

Er spelen drie ontwikkelingen. Deze zijn in onderstaande subparagrafen uitgewerkt.

1.2.1. ZONL beëindigt de activiteit hulp bij huishouden per 1 januari 2017

Een eerste ontwikkeling is dat ZONL heeft aangegeven per 1 januari 2017 te stoppen met de activiteit hulp bij het huishouden en dus niet zal deelnemen aan de nieuwe aanbesteding MV. Zij stoppen zowel met de uitvoering van de MV als de uitvoering van het werkgelegenheidsreglement. ZONL heeft inmiddels al haar HH personeel boventallig verklaard. ZONL heeft voor deze medewerkers collectief ontslag aangevraagd, welke ingaat op 1 januari 2017. Het antwoord op deze aanvraag verwacht ZONL in juni 2016.

1.2.2. Uitspraken CRvB geven duidelijkheid over hulp bij huishouden

Een tweede ontwikkeling betreft de verschillende rechtszaken die landelijk spelen omtrent de HH. Op 18 mei jl. heeft de hoogste bestuursrechter, de Centrale Raad van Beroep (CRvB), duidelijkheid gegeven over wat wel en wat niet mag voor wat betreft hulp bij huishouden onder de Wmo 2015. In een aantal uitspraken is de lijn als volgt:

1. Schoonmaakondersteuning valt onder maatschappelijke ondersteuning zoals bedoeld in de Wmo 2015. Schoonmaakondersteuning kan aangeboden worden door het treffen van een algemene voorziening en/of een MV. Aan de opzet van een AV heeft de CRvB specifieke voorwaarden verbonden.
2. De normtijden voor hulp bij huishouden moeten berusten op objectief en onafhankelijk onderzoek naar de tijd die nodig is voor een schoon en leefbaar huis. Bij geen deugdelijk onderzoek zal de CRvB in zaken over huishoudelijke hulp op grond van de Wmo aansluiting zoeken bij de laatste niet meer in geschil zijnde indicatie, dan wel de normen van het CIZ Protocol Huishoudelijke Verzorging.

1.2.3. Kabinet is voornemens inzet DVaH in AV te verbieden per 2017

De derde ontwikkeling betreffen de beleidsvoornemens van staatssecretaris Van Rijn zoals opgenomen in het afgesloten Zorgakkoord d.d. 4 december 2015 met de vakbonden en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG). Het voornemen is om de inzet van dienstverleners aan huis (DVaH) in de AV te verbieden per 1 januari 2017. Enkel via een MV PGB blijft het gebruik van DVaH mogelijk. En natuurlijk is het gebruik van DVaH voor particulieren mogelijk. Hoewel dit momenteel nog beleidsvoornemens zijn hebben ambtelijk vertegenwoordigers in een gesprek met de beleidsadviseurs van de SUN gemeenten laten weten om het voornemen om te zetten in een wetwijziging. Het ministerie verwacht in het najaar behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer. Achterliggende motivatie is dat zij de toestroom van medewerkers in loondienst naar DVaH willen voorkomen. Zij gaven ook aan dat onze situatie in de SUN gemeenten, waarin het merendeel van de hulpen die schoonmaaktaken uitvoeren reeds jaren werken als DVaH een uitzondering is. Het ministerie geeft aan in hun beleid geen rekening te kunnen houden met uitzonderingen.

1.3. Impact ontwikkelingen voor ons beleid

De ontwikkelingen hebben impact op ons beleid. Deze is in onderstaande subparagrafen uitgewerkt.

1.3.1. Gemeente op zoek naar nieuwe aanbieders per 1 januari 2017

ZONL stopt per 1 januari 2017 met de activiteit hulp bij het huishouden en neemt niet deel aan de nieuwe aanbesteding MV. Dit betekent dat de gemeente op zoek moet naar nieuwe aanbieders.

Het betekent ook dat we conform art. 2.6.5. Wmo 2015 in de aanbestedingsdocumenten aandacht vragen voor het feit dat ZONL heeft besloten te stoppen met de activiteiten MV en de uitvoering van de HHT en voor de personele gevolgen die dit besluit heeft. Voor meer informatie hierover wordt verwezen naar het inkoop kader in paragraaf 2.4.

1.3.2. Uitspraak Centrale Raad van Beroep leidt tot beleidswijziging

Schoonmaakondersteuning valt onder de Wmo 2015.

Dit betekent, dat we schoonmaakondersteuning moeten inkopen als MV en/of als AV. De huidige AV voor schoonmaakondersteuning voldoet op onderdelen niet aan de specifieke voorwaarden die gelden voor een AV onder de Wmo 2015. Dit is zeer betreurenswaardig, want wij hebben vanaf de start van het bemiddelingsbureau HuisTipTop geen enkele klacht ontvangen van inwoners dat de daadwerkelijke bemiddeling niet tot stand is gekomen of dat er met de geleverde hulp geen adequate compensatie is geboden. Door de uitspraken zijn wij genoodzaakt van deze werkwijze stop te zetten per 2017 en nieuw beleid voor schoonmaakondersteuning te vormen.

Voor het nieuwe beleid zijn twee scenario's mogelijk per 2017. Deze zijn:

1. Terug naar de oude situatie / alleen een MV:
 - a. MV categorie 1 / schoonmaaktaken. Client kan kiezen uit Zorg in natura (ZIN) (via een gecontracteerde aanbieder) of een persoonsgebondenbudget (PGB) (via een dienstverlener aan huis of iemand uit de omgeving van cliënt);
 - b. MV categorie 2 / Ondersteuning regie/zorg taken zoals regie over het huishouden. Client kan kiezen uit ZIN of een PGB.
2. Nieuwe algemene voorziening schoonmaakondersteuning gecombineerd met een MV:
 - a. Nieuwe algemene voorziening schoonmaakondersteuning;
 - b. MV categorie 1 / schoonmaaktaken. Client kan kiezen uit ZIN of een PGB;
 - c. MV categorie 2 / Ondersteuning regie/zorg taken. Client kan kiezen uit ZIN of een PGB.

We willen voor onze inwoners een toekomstbestendig beleid neerzetten. Gezien de voorwaarden die zijn verbonden aan het opzetten van een nieuwe AV voorziening die voldoet aan de Wmo 2015 hebben we extern juridisch advies aangevraagd en ontvangen. Hieruit komen de volgende juridische onzekerheden naar voren:

- Er is jurisprudentie onder de Wmo 2007 van rechtbanken die oordelen dat een AV die slechts toegankelijk is na een keukentafelgesprek en onderzoek naar de persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon en bovendien wat betreft uren sterk verschilt per individuele cliënt, geen AV is, maar een MV. Algemene voorzieningen zijn dan ook niet geschikt om te voorzien in individueel maatwerk.
- De gemeente moet in het kader van een AV onderzoek doen naar de financiële haalbaarheid voor een individuele cliënt. Er is onzekerheid over de wijze waarop de rechter oordeelt over het onderzoek naar de financiële haalbaarheid. Er zijn daarover nog geen uitspraken gedaan.
- Over de combinatie van een AV en bijzondere bijstand heeft de rechter zich ook nog niet uitgelaten. Het is op grond van de Wmo 2015 en parlementaire geschiedenis niet mogelijk financieel onderzoek te doen en financiële gegevens uit te vragen in het kader van de toegang tot een algemene of maatwerkvoorziening. De verwachting is dat rechters kritisch zullen kijken of een uitvraag naar financiële gegevens niet in strijd komt met de Wmo 2015.
- Als de gemeente contracten sluit met de particuliere hulpverleners vallen zij niet meer onder de regeling dienstverlening aan huis. Een alternatief is de cliënten een PGB te verlenen, zodat zij zelf hun particuliere hulp kunnen inhuren. Een PGB kan echter niet worden verstrekt in geval van een algemene voorziening. De Wmo 2015 koppelt de mogelijkheid van een PGB aan de toekenning van een maatwerkvoorziening.

Op grond van bovenstaande afwegingen is het juridisch advies:

"geen algemene voorziening voor schoonmaakondersteuning te treffen, maar een maatwerkvoorziening in combinatie met een PGB-regeling. Een maatwerkvoorziening in combinatie met de mogelijkheid van een PGB is praktisch uitvoerbaar voor de gemeente en juridisch houdbaar.

In het PGB-besluit kan de hoogte van het PGB worden vastgesteld. Daarbij kan een onderscheid worden gemaakt voor het geval een particuliere hulpverlener wordt ingehuurd die werkt op grond van de regeling dienstverlening aan huis. In het kader van een maatwerkvoorziening kan bovendien een inkomensafhankelijke bijdrage worden gehanteerd. In dat verband hoeft ook geen onderzoek naar de financiële haalbaarheid plaats te vinden. Als de gemeente een volledig risicomijdend beleid wenst te voeren, dient op basis van uren te worden geïndiceerd, die gebaseerd zijn op basis van het CIZ protocol, dan wel op normen die door middel van onafhankelijk en objectief onderzoek zijn onderbouwd.”

Op basis van bovenstaande kan een nieuwe AV niet op een toekomstbestendige manier worden opgezet die voldoet aan de Wmo 2015.

Naast het vormgeven van nieuw beleid voor schoonmaakondersteuning zal in kaart moeten worden gebracht wat de recente uitspraken betekenen voor inwoners en welke vervolgstappen op basis hiervan nodig zijn. Hierover zal aanvullend op deze notitie een notitie worden voorbereid.

De normtijden voor hulp bij huishouden moeten berusten op objectief en onafhankelijk onderzoek naar de tijd die nodig is voor een schoon en leefbaar huis.

Rechtbank Midden-Nederland heeft zich niet uitgesproken over onze normtijden hulp bij huishouden die wij vanaf 2013 hanteren, aangezien in onze drie beroepszaken Wmo het aantal uren hulp bij huishouden niet in geschil is. Onze normtijden zijn afgeleid van de normtijden van het CIZ protocol en houden rekening met de eigen kracht van inwoners en maatwerk. Het CIZ protocol hanteert standaarduren op basis van een grove taakindeling (licht huishoudelijk werk, zwaar huishoudelijk werk en wasverzorging) en type woning. De CRvB geeft aan dat de normtijden moeten berusten op objectief en onafhankelijk onderzoek. Wij zullen daarom onze normtijden laten toetsen door een onafhankelijke ofwel geen belang bij de uitkomst hebbende derde.

1.3.3. De exacte uitwerking van de beleidsvoornemens zijn niet bekend

Het voornemen staatssecretaris Van Rijn is om de inzet van DVaH in de AV te verbieden per 1 januari 2017. Hier houden we rekening mee bij de uitwerking van nieuw beleid. Echter de precieze uitwerking en de ingangsdatum van de beleidsvoornemens zijn op dit moment niet bekend. Hierdoor is het lastig inschatten wanneer en op welke wijze hier invulling aan gaat worden gegeven en of dit nog consequenties heeft voor het nieuwe beleid.

1.4. Zelforganiserend vermogen is uitgangspunt voor beleid

Ons uitgangspunt bij de Visie Krachtig Noordoostpolder is dat mensen zelf verantwoordelijk zijn voor het leven dat zij leiden. Niet de overheid, maar mensen zelf zijn aan zet om mee te doen in onze samenleving. Eigen verantwoordelijkheid is daarmee één van de fundamenteën bij het vormen en uitvoeren van beleid.

We gaan uit van het *zelforganiserend vermogen* van onze inwoners: de eigen kracht die mensen aanwenden om samen met hun omgeving (vrienden, familie, buurt, instellingen) hun leven te leiden en oplossingen te vinden voor de problemen die zij daarbij (op momenten) ervaren. De minimale voorwaarde bij ondersteuning is dat we een inspanningsverplichting verwachten en mensen dus vragen om eerst samen met hun omgeving naar oplossingen te zoeken. Daarnaast stellen we ons ten doel om laagdrempelige algemene voorzieningen te versterken in Noordoostpolder, zodat we een verschuiving van MV naar AV en/of zelforganiserend vermogen kunnen realiseren.

Uitgaande van ons uitgangspunten en ons doel het versterken van laagdrempelige algemene voorzieningen betekent dit voor het opzetten van een nieuwe AV het volgende:

- **Een nieuwe AV schoonmaakondersteuning sluit niet aan bij de bedoeling van de Wmo 2015 en ons doel het versterken van laagdrempelige algemene voorzieningen.**
Een nieuwe AV is niet op een laagdrempelige manier voor onze inwoners op te zetten. We willen de AV versterken in Noordoostpolder, zodat de voorziening voor iedereen toegankelijk is en voor inwoners laagdrempelig is. Door alle voorwaarden die gesteld worden aan de opzet van de nieuwe AV is de voorziening alleen nog toegankelijk voor mensen met beperkingen en is de toegang tot de voorziening nodig op basis van zorgvuldig onderzoek. Hierdoor is er geen sprake meer van een laagdrempelige voorziening.
- **Een nieuwe AV schoonmaakondersteuning sluit niet aan bij onze Visie Krachtig Noordoostpolder en het uitgangspunt zelforganiserend vermogen.**
Wij dienen contracten te sluiten met aanbieders en voorwaarden af te spreken waaronder de AV moet worden verleend. Hierdoor is er geen verschil meer tussen de MV ZIN en een nieuwe AV. Bij de huidige AV werd het zelforganiserend vermogen van inwoners wel benut.
- **Een nieuwe AV sluit niet aan bij het beleidsuitgangspunt "cliënt behoudt voor zover dat in de invloedssfeer van de gemeente ligt zoveel mogelijk zijn vertrouwde hulp / dienstverlener aan huis".**
Inzet van DVaH kan niet via een AV.

Gezien bovenstaande heeft een nieuwe AV geen meerwaarde ten opzichte van een MV. Gezien de aanvullende voorwaarden rondom de AV is het verschil met een MV grotendeels teniet gedaan. Door de voorwaarden rondom de AV is de AV niet op een laagdrempelige wijze voor inwoners in te richten en kan het zelforganiserend vermogen van inwoners niet worden benut. En verder is één van de voorwaarden rondom de AV, dat de inzet in de AV alleen mag plaatsvinden met een aanbieder waardoor er ook geen financieel verschil tussen MV en AV is. We willen rust voor onze inwoners en toekomstbestendig beleid neerzetten.

Naast bovenstaande afwegingen kan zoals eerder beschreven een nieuwe AV ook in juridisch gezien niet op een toekomstbestendige manier worden opgezet die voldoet aan de Wmo 2015.

Kortom, het scenario van een nieuw AV gecombineerd met een MV is geen optie en het voorstel is daarom niet uitgewerkt in dit rapport. Dit betekent, dat alleen de optie overblijft voor het inkopen van een MV schoonmaakondersteuning en een MV Ondersteuning regie/zorg. Voordeel van de MV Schoonmaakondersteuning PGB is, dat cliënten zelf hun DVaH kunnen inhuren en zodoende de mogelijkheid bestaat dat de cliënt zijn vertrouwde hulp kan behouden en zo ook de werkgelegenheid van de DVaH kan worden behouden. Meer gevolgen van het scenario MV wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 3.

1.5. Doel

Het doel van deze notitie is instemming verkrijgen voor het beëindigen van de huidige constructie met betrekking tot de AV voor schoonmaakondersteuning en het invoeren van een MV schoonmaakondersteuning (oude "HH1") en een MV Ondersteuning regie/zorg (oude "HH2") met ingang van 1 januari 2017.

1.6. Proces

Voor wat betreft het aanbestedingsproces hebben we te maken met wettelijk voorgeschreven minimale aanbestedingstermijnen. Daarnaast willen we aan het eind van het jaar voldoende implementatietijd overhouden om een zorgvuldige overdracht van cliënten mogelijk te maken. Ook willen we de nieuwe contractpartij voldoende tijd geven om met ZONL in gesprek te gaan over overname van personeel. Rekening houdend met deze factoren betekent dit, dat we de aanbestedingstukken uiterlijk 8 juli 2016 moeten publiceren. Vanwege het wijzigen van het beleid is een raadsbesluit nodig voor de start van de aanbesteding. Dit betekent, dat uiterlijk 4 juli 2016 een raadsbesluit nodig is om de zorg voor onze cliënten vanaf 1 januari 2017 te kunnen garanderen.

Bovenstaande zorgt er voor dat we met elkaar voor een proces met een krappe tijdsplanning staan, zoals weergegeven in onderstaande tabel.

Fase	Activiteit	Deadline/periode 2016
Vorbereiding	Uitwerking voorstel, rekening houden met de actuele ontwikkelingen	Mei
	Gemeenteraad en participatieraad: informeren	17 mei
	Bestuurlijk overleg SUN gemeenten	25-mei
Besluitvorming	Vaststellen B&W	7 juni
	Gemeenteraad en participatieraad: discussie/opinie	17 mei en 16 juni
	Gemeenteraad: besluitvorming	4 juli
Publicatie aanbesteding	Dag na laatste raadsbesluit (van Urk) stukken publiceren aanbesteding	08-jul
Gunning	Voorlopige gunning	9-sep
	Definitieve gunning, aanbieders bekend	30-sep
Implementatie	(mogelijk) uitvoeren heronderzoeken	30-sep
	Overdracht cliënten	03-okt
	Implementatie afgerond	31-dec

1.7. Leeswijzer

In dit hoofdstuk zijn aanleiding, ontwikkelingen, impact van de ontwikkelingen op ons beleid, doel en proces aan de orde geweest. In hoofdstuk 2 wordt het kader geschetst van waaruit wordt gewerkt. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 de transitie van de huidige AV constructie en (aanvullend) de MV Ondersteuning regie/zorg naar de MV schoonmaakondersteuning en de MV Ondersteuning regie/zorg uitgewerkt. Tot slot worden in hoofdstuk 4 de conclusies en aanbevelingen weergegeven.

2. KADER

2.1. Wettelijk

In dit rapport wordt invulling gegeven aan de gemeentelijke beleidsruimte binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo 2015) inzake de hulp bij huishouden:

De Wmo 2015 maakt gemeenten verantwoordelijk voor de ondersteuning van zelfredzaamheid en participatie van inwoners met een beperking, chronische psychiatrische of psychosociale problemen. De ondersteuning is erop gericht om inwoners zo lang mogelijk in hun eigen omgeving te kunnen laten verblijven.

2.2. Gemeentelijk beleid

Voor de hulp bij het huishouden, onderdeel van het sociale domein, kennen we een aantal belangrijke kaders. Dit zijn de sociale structuurvisie, Krachtig Noordoostpolder en het Beleidsplan Sociaal domein.

Het is onze ambitie dat onze inwoners maximaal meedoen naar eigen vermogen. Het initiatief hiervoor ligt bij inwoners zelf. Het overgrote deel van onze inwoners neemt dat initiatief en doet zelfstandig of met hulp van anderen mee. Sommige inwoners redden het echter niet alleen. Voor hen willen wij er zijn met passende vormen van ondersteuning afgestemd op de specifieke behoefte en dat wat mensen wél kunnen.

Middels het keukentafelgesprek en zorgvuldig onderzoek van de Wmo consulent wordt eerst gekeken wat de inwoner zelf nog kan en wat het sociale netwerk kan ondersteunen. Het netwerk bestaat uit mantelzorg, burens, vrienden, familie, vrijwilligers e.d. Vervolgens wordt gekeken of een algemeen gebruikelijke voorziening en/of een algemene voorziening een passende oplossing is. Tot slot wordt gekeken of een MV (aanvullend) nodig is. Meerdere oplossingen tezamen vormen een maatwerkarrangement voor de inwoner.

In het gemeenschappelijk kader Krachtig Noordoostpolder hebben we vier beleidsmatige uitgangspunten benoemd die kaderstellend zijn voor onze aanpak in het sociaal domein. Deze vier uitgangspunten zijn:

1. Zelforganiserend vermogen - Pak je kans!
2. Wederkerigheid - Vraag iets terug!
3. Integraal - Eén plan, één aanpak.
4. Sturen op effecten - Verwacht resultaat.

Onze beleidsuitgangspunten voor de hulp bij huishouden zijn:

- maatschappelijke ondersteuning continueren voor cliënten;
- cliënt behoudt voor zover dat in de invloedssfeer van de gemeente ligt zoveel mogelijk zijn vertrouwde hulp;
- waarborgen kwaliteit hulp bij huishouden;
- maatwerk kunnen bieden aan cliënt;
- inzetten op het versterken van laagdrempelige algemene voorzieningen om zodoende een verschuiving van MV naar algemene voorziening te kunnen realiseren;
- een vangnet zijn voor de inwoners die het echt nodig hebben en die er zelf (financieel) niet in kunnen voorzien;
- periode van onzekerheid voor cliënten en hulpverleners indien mogelijk zo kort mogelijk houden.

2.3. Juridisch

Het juridisch kader is in dit rapport reeds uitgebreid aan de orde geweest in hoofdstuk 1. Voor een toelichting op de begrippen zoals MV en AV en wordt verwezen naar de begrippenlijst in bijlage 1.

2.4. Inkoop

Primair hebben gemeenten een taak om met ingang van 1 januari 2017 ervoor te zorgen dat inwoners die dit nodig hebben kunnen beschikken over een MV Schoonmaakondersteuning en/of Ondersteuning regie/zorg. Qua inkoop dienen alle activiteiten erop gericht te zijn dat gemeenten kunnen voldoen aan deze taakstelling. Daarnaast speelt ook dat medewerkers van de huidige aanbieder Ondersteuning regie/zorg en HHT met ingang van 31 december 2016 ontslag krijgen. In de Wmo 2015 is daarover het volgende bepaald:

Wmo art. 2.6.5

1. De aanbieder aan welke een overheidsopdracht voor het leveren van een voorziening wordt gegund, overlegt met de aanbieder of aanbieders die in opdracht van het college laatstelijk voor hem die voorziening leverden dan wel na hem gaan leveren, over de overname van betrokken personeel.
2. Het college houdt bij het verlenen van een overheidsopdracht voor het leveren van een MV rekening met de mate waarin de aanbieder zorg draagt voor continuïteit in de hulpverlening tussen degenen aan wie een MV wordt verstrekt en de betrokken hulpverleners. Bij of krachtens algemene maatregel van bestuur kunnen nadere regels worden gesteld.
3. Het college ziet erop toe dat:
 - a) Het overleg, bedoeld in het eerste lid, plaatsvindt, onverminderd het bepaalde in de artikelen 662 en 663 van Boek 7 van het Burgerlijk Wetboek; en
 - b) De aanbieder of aanbieders, bedoeld in het eerste lid, zoveel mogelijk inspanning leveren om bij het overleg, bedoeld in het eerste lid, de overname van betrokken personeel en het voortzetten van bestaande relaties tussen hulpverleners en cliënten te bewerkstelligen.

Conform art. 2.6.5. Wmo 2015 gaan we in de aanbestedingsdocumenten aandacht vragen voor het feit dat ZONL heeft besloten te stoppen met de activiteiten MV en de uitvoering van de HHT en voor de personele gevolgen die dit besluit heeft.

De Aanbestedingswet 2012 regelt dat de aanbestedende dienst bij de gunning van opdrachten boven de Europese aanbestedingsdrempel in beginsel voor de economisch meest voordelige inschrijving (EMVI) kiest. Het toepassen van de laagste prijs als gunningscriterium mag alleen nog als deze keuze in de aanbestedingstukken kan worden gemotiveerd. Bij EMVI worden naast de prijs ook meerdere kwaliteitsaspecten meegewogen. De waardering daarvan vindt plaats door het toepassen van subgunningscriteria. Als gunningscriteria zullen in het aanbestedingsdocument in ieder geval worden opgenomen:

- Prijs
- Plan van aanpak/visie inschrijvers op de wijze waarop zij de continuïteit van de relatie tussen inwoner en Hulp bij huishouden in stand houden en de garanties die zij op het realiseren van deze continuïteit afgeven.
- (..... eventueel nog aan te vullen met een ander gunningscriterium zoals bijvoorbeeld: Hoe organiseert en garandeert u de inzet van de MV in het buitengebied).

Aan deze criteria dient een weging te worden toegekend. Op basis van de ingediende prijzen en visies van inschrijvers worden de inschrijvingen beoordeeld en vindt een ranking plaats. Het kan zinvol zijn om in de aanbestedingsstukken een plafondprijs op te nemen (bijvoorbeeld bij Schoonmaakondersteuning € 22,50, bij Ondersteuning regie/zorg € 27,00 conform code verantwoordelijk marktgedrag Thuisondersteuning). Dit in verband met de budgettaire consequenties voor de gemeenten.

3. BEEINDIGEN CONSTRUCTIE AV EN INVOEREN MV

3.1. Inleiding

Achtereenvolgens worden de gevolgen van het beëindigen van de huidige AV constructie, het invoeren van een MV Schoonmaakondersteuning en een MV Ondersteuning regie/zorg en het niet meedoen van ZONL aan de nieuwe aanbesteding beschreven voor de cliënt, de hulp en de gemeente. Indien gemeente geen passende AV biedt, dan komt een cliënt mogelijk in aanmerking voor een MV.

3.2. Gevolgen cliënt en hulp

Bij de gevolgen voor cliënt gaan we er in eerste instantie vanuit, dat cliënt zoveel mogelijk zijn vertrouwde hulp wil behouden. De hulp kan een medewerker in loondienst van ZONL zijn of een dienstverlener aan huis, die werkt als zelfstandige via de landelijke regeling dienstverlening aan huis. De transitie zou dan als volgt uitpakken als cliënt in aanmerking komt voor een MV schoonmaakondersteuning:

1. Client AV DVaH kiest voor PGB DVaH;
2. Client AV loondienst kiest voor ZIN;
3. Client MV ZIN kiest voor MV ZIN.

Ad 1 Gevolgen voor cliënt die gebruik maakt van een AV met behulp van een DVaH en die kiest voor PGB DVaH:

Nieuwe aanbieder: N.v.t.

Behoud vertrouwde hulp: Cliënt kan zijn vertrouwde hulp behouden *indien* cliënt kiest voor een PGB en *indien* DVaH blijft werken als DVaH.

Financieel: Client betaalt de DVaH niet zelf maar ontvangt een PGB van gemeente om de DVaH te betalen. Dit gaat nu via het PGB trekkingsrecht. Dit houdt in, dat door gemeente digitaal een PGB wordt doorgegeven aan de SVB. Cliënt moet zijn overeenkomst met de zorgverlener opsturen naar de SVB. Dit wordt arbeidsrechtelijk door de SVB goedgekeurd en inhoudelijk door de gemeente goedgekeurd. Vervolgens kan de cliënt maandelijks zijn declaratie bij de SVB indienen en betaalt SVB uit aan de cliënt.

Client betaalt in de MV een inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage via het Centraal Administratie Kantoor (CAK).

De stapeling van bijdrage voor een cliënt vervalt voor die cliënten die zowel een AV als een MV hadden en voor de AV geen compensatie vanuit de bijzondere bijstand ontvingen.

De transitie van de AV naar de MV betekent voor DVaH het volgende:

Werkgelegenheid DVaH: De werkgelegenheid voor de DVaH kan op deze wijze worden behouden. Dit in tegenstelling tot wanneer een nieuwe AV zou worden opgezet. Een nieuwe AV zou alleen kunnen worden opgezet door inkoop bij een aanbieder en de inzet in de AV kan dus alleen door een medewerker in loondienst worden uitgevoerd.

De DVaH kan zelf ook andere keuzes maken ten aanzien van werk, bijvoorbeeld ander werk of werken als medewerker in loondienst bij een nieuwe aanbieder HH.

Ad 2 Gevolgen voor cliënt die gebruik maakt van een AV met behulp van een medewerker in loondienst van ZONL en die kiest voor ZIN:

Nieuwe aanbieder: Client krijgt de keus uit een nieuwe aanbieder, aangezien ZONL heeft aangegeven niet mee te doen aan de nieuwe aanbesteding.

Behoud vertrouwde hulp: Cliënt kan zijn vertrouwde hulp behouden *indien* nieuwe aanbieder de medewerker van ZONL overneemt en *indien* hulp blijft werken als medewerker in loondienst én mogelijk bij dezelfde aanbieder een dienstverband krijgt. Hier heeft de gemeente geen invloed op. Gemeente kan alleen doen wat in de invloedssfeer ligt, dus de visie van aanbieders vragen in de aanbesteding omtrent dit punt.

Financieel: Client betaalt de nieuwe aanbieder niet zelf maar gemeente betaalt aan de aanbieder. Client betaalt in de MV een inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage via het Centraal Administratie Kantoor (CAK).

De stapeling van bijdragen voor een cliënt vervalt voor die cliënten die zowel een AV als een MV hadden en voor de AV geen compensatie vanuit de bijzondere bijstand ontvingen.

De transitie van de AV naar de MV betekent voor de medewerker in loondienst van ZONL het volgende:

Werkgelegenheid: De werkgelegenheid voor de medewerker van ZONL hangt af van de nieuwe aanbieder. Dit is gelijk aan de situatie wanneer gemeente een nieuwe AV zou opzetten.

De medewerker kan zelf ook andere keuzes maken ten aanzien van werk, bijvoorbeeld ander werk of werken als DVaH of deelnemen aan de coöperatie die mogelijk wordt opgezet.

De gevolgen van 1 en 2 staan gewogen in onderstaande tabel:

Hulp AV cliënt	Verwachte keuze in MV schoonmaak	Client behoud vertrouwde hulp	Financiële gevolgen cliënt	Werkgelegenheid hulp
DvaH	PGB	+++	+++ (ontvangt geen compensatie) + (ontvangt compensatie)	+++
Medewerker in loondienst ZONL	ZIN	+/-	+++ (ontvangt geen compensatie) + (ontvangt compensatie)	+/-

Ad 3 Gevolgen voor cliënt die gebruik maakt van een MV Ondersteuning regie/zorg met behulp van een medewerker in loondienst van ZONL en die kiest voor ZIN:

Nieuwe aanbieder: Client krijgt de keus uit een nieuwe aanbieder, aangezien ZONL heeft aangegeven niet mee te doen aan de nieuwe aanbesteding.

Behoud vertrouwde hulp: Cliënt kan zijn vertrouwde hulp behouden *indien* nieuwe aanbieder de medewerker van ZONL overneemt en *indien* hulp blijft werken als medewerker in loondienst én mogelijk bij dezelfde aanbieder een dienstverband krijgt. Hier heeft de gemeente geen invloed op. Gemeente kan alleen doen wat in de invloedssfeer ligt, dus de visie van aanbieders vragen in de aanbesteding omtrent dit punt.

Financieel:

Er is geen wijziging ten opzichte van de huidige situatie voor wat betreft het volgende: gemeente betaalt aan de aanbieder en cliënt betaalt in de MV een inkomens- en vermogensafhankelijke bijdrage via het Centraal Administratie Kantoor (CAK). Voor de combinatie MV met AV wordt verwezen naar de gevolgen onder de AV.

De stapeling van bijdrage voor een cliënt vervalt voor die cliënten die zowel een AV als een MV hadden en voor de AV geen compensatie vanuit de bijzondere bijstand ontvingen.

De transitie van de MV naar de MV betekent voor de medewerker in loondienst van ZONL het volgende:

Werkgelegenheid:

De werkgelegenheid voor de medewerker van ZONL hangt af van de nieuwe aanbieder. De medewerker kan zelf ook andere keuzes maken ten aanzien van werk.

De gevolgen voor 3 staan gewogen in onderstaande tabel:

MV cliënt	Verwachte keuze in MV Ondersteuning regie/zorg	Client behoud vertrouwde hulp	Financiële gevolgen cliënt	Werkgelegenheid hulp
Hulp uit omgeving van cliënt	PGB	+++	Neutraal	+++
Medewerker in loondienst ZONL	ZIN	+/-	Neutraal	+/-

3.3. Gevolgen gemeente

De gevolgen voor de gemeente zijn:

- De MV Schoonmaakondersteuning PGB DVaH sluit goed aan bij de visie zelforganiserend vermogen, waarbij wordt uitgegaan wat de inwoner nog zelf kan met behulp van mensen uit zijn omgeving.
- Nu uit de uitspraken blijkt dat het op basis van juridische gronden niet haalbaar is een nieuwe laagdrempelige AV op te zetten is dit ook geen voordeel meer ten opzichte van de MV. De MV sluit zodoende net zo goed aan op de Wmo 2015.
- De uitvoeringskosten van de gemeenten wijzigen. De compensatie via de bijzondere bijstand vervalt. Daartegenover staat mogelijk extra werk door meer afhandelingen van PGB.
- Teruggaan naar het bieden van alleen een MV heeft behoorlijk financiële gevolgen. Echter gezien het opzetten van een nieuwe AV onder de Wmo 2015 zou moeten met een gecontracteerde aanbieder biedt een nieuwe AV ook geen financieel voordeel meer voor gemeenten ten opzichte van het bieden van alleen een MV. De financiële gevolgen voor gemeente zijn hieronder toegelicht.

De transitie van een AV en MV naar alleen een MV is financieel doorgerekend.

De doorrekeningen zijn gebaseerd op de volgende aannames:

- Voor het volume wordt uitgegaan van historische data en verdeling en minimale en maximale uren:
 - *Historische data en verdeling (zie tabel 1):* In de berekening is uitgegaan van de historische verdeling tussen MV Schoonmaakondersteuning ZIN (25% tot 35%) en PGB (65% tot 75%).

- *Risico:* Het tarief PGB is fors lager per uur dan het tarief ZIN. Een verschuiving van PGB naar ZIN kan tot een forse toename van de kosten leiden.
De inschatting is dat de cliënt die nu een hulp heeft die werkt volgens de regeling dienstverlening aan huis kiest voor een PGB. Client is vanaf 1 maart 2015 gewend aan opdrachtgeverschap en dit heeft als voordeel dat cliënt zelf kan overleggen met DVaH wanneer deze schoonmaakondersteuning kan bieden en welke taken de DvaH uitvoert binnen de afgesproken tijd. Daarnaast heeft het als voordeel voor cliënt dat een lager PGB uurtarief mogelijk leidt tot een lagere eigen bijdrage via het CAK. Ook is de inschatting dat de DvaH grotendeels zal blijven werken als DvaH. De DvaH werkt al jaren als DvaH. Daarnaast is het tarief van € 14,00 per uur een aantrekkelijk tarief. Verder gaan we er vanuit dat cliënt en DvaH zoveel mogelijk aan elkaar gekoppeld willen blijven. Gezien voorgaande is de verwachting dat de verschuiving van PGB naar ZIN beperkt zal zijn.
- *Minimale uren:* Dit zijn de uren na het uitvoeren van de heronderzoeken. Dit betekent dat onze normtijden vanaf 2013 zijn gehanteerd en het volume schoonmaakondersteuning grotendeels valt onder MV schoonmaakondersteuning. Bij het bepalen van het volume is de stand van 28 februari 2015 bepalend. De uren op deze datum zijn geëxtrapoleerd naar 1 jaar.
 - *Risico:*
 - Onze normtijden voldoen na toetsing door een onafhankelijke derde niet. We gaan dan terug naar de uren onder het CIZ protocol. Dit protocol neemt de eigen kracht van inwoners niet mee en biedt geen maatwerk. Dus uren kunnen dan fors toenemen na herindicatie. Daarom wordt het risico afgedekt, door ook de maximale uren inzichtelijk te maken.
 - Bij heronderzoek wordt schoonmaaktaken meer bij MV Ondersteuning regie/zorg ondergebracht. Daarom wordt het risico afgedekt, door ook de maximale uren inzichtelijk te maken.
- *Maximale uren:* Dit zijn de uren vóór het uitvoeren van de heronderzoeken. Dit betekent dat de normtijden van het CIZ protocol grotendeels zijn toegepast en het volume schoonmaakondersteuning voor een groot deel valt onder MV Ondersteuning regie/zorg. Het maximum aantal uren is gebaseerd op de realisatie van de eerste 6 perioden van 2014, geëxtrapoleerd over het gehele jaar.

De werkelijke uitgaven hangen af van het daadwerkelijke gebruik.

- Voor de tarieven wordt uitgegaan van maximale tarieven op basis van de code Verantwoord marktgedrag thuisondersteuning en de cao VVT:
 - *Tarieven MV schoonmaakondersteuning:* Bij de financiële doorrekening voor de kosten van de MV schoonmaakondersteuning is uitgegaan van het ZIN tarief van €23,00 per uur en van het PGB tarief van €14,00 per uur en van minimale en maximale uren. Het tarief ZIN is gebaseerd op de code. Het tarief PGB is als volgt tot stand gekomen. Er is een inschatting gemaakt van het salaris van een DVaH per 2017 op basis van de CAO VVT. Het geïndexeerde tarief komt per 2017 naar schatting uit op € 13,00 per uur (zie bijlage 2). Dit is het hoogste tarief van de in de CAO VVT voorgestelde vijf loonschalen. Het tarief voor een maatwerkvoorziening Schoonmaakondersteuning (oude HH1), inclusief service, bemiddelings en kassiersfunctie, bedroeg tot 1 maart 2015 € 15,02 per uur. Het voorstel is een tarief MV Schoonmaakondersteuning PGB hier tussen in vast te stellen, namelijk € 14,00 per uur. Dit is een aantrekkelijk tarief voor een dienstverlener aan huis. Op deze manier kan cliënt zijn vertrouwde hulp behouden *indien dienstverlener* blijft werken als dienstverlener aan huis.

- *Tarieven MV Ondersteuning regie/zorg:* Bij de financiële doorrekening voor de kosten van de MV Ondersteuning regie/zorg is uitgegaan van het ZIN tarief van €27,00 per uur en van minimale en maximale uren. Het tarief ZIN is gebaseerd op de code. Gezien het geringe volume PGB is dit volume meegenomen met het tarief ZIN.

De werkelijke uitgaven hangen af van de tarieven die uit de aanbesteding komen. Wij gaan uit van maximale tarieven. De tarieven kunnen lager uitvallen, waardoor de kosten dalen.

- Voor de inkomsten uit eigen bijdragen via het CAK wordt uitgegaan van historische data:
 - *Risico:* Dit blijft een inschatting. De eigen bijdrage kan in werkelijkheid hoger of lager uitvallen.

In de berekeningen is aan de inkomstenkant gekeken naar de **meerjarenbegroting**, de eigen bijdrage vanuit de cliënt en **extra budget vanuit het Rijk vanuit het Zorgakkoord van 4 december 2015**. Hiervoor zijn verwachte bedragen gebruikt omdat de precieze bedragen pas bekend worden met de meicirculaire (die in juni verschijnt). Tevens loopt dit bedrag op na 2017.

Aan de uitgavenkant is gekeken naar zowel de kosten van totale MV Schoonmaakondersteuning ZIN en PGB en de MV Ondersteuning regie/zorg ZIN en PGB als de uitvoeringskosten.

Daarnaast zijn er **niet bestede HHT gelden**. Deze niet bestede HHT gelden zullen naar verwachting over het jaar 2016 ca. € 720.000 bedragen. Deze zijn meegenomen in de berekeningen. Het college moet verantwoording afleggen aan de raad over de aanwending van de HHT-gelden 2015 en 2016. Het voorstel aan de raad is om de niet bestede HHT middelen in het jaar 2017 in te zetten voor de MV Schoonmaakondersteuning en MV Ondersteuning regie/zorg.

Aantal cliënten

Het aantal cliënten die naar verwachting in aanmerking komen voor een MV Schoonmaakondersteuning en/of MV staan weergegeven in tabel 1 en zijn gebaseerd op historische data.

Tabel 1

Aantal cliënten en historische verdeling ZIN en PGB en MV Schoonmaakondersteuning en MV Ondersteuning regie/zorg

<i>Aantal cliënten</i>		Variant	
		Maximaal	Minimaal
MV Schoonmaak	ZIN1	199	352
	PGB – dvah	618	580
	PGB – reg	68	57
	<i>Subtotaal</i>	885	989
MV Ondersteuning	ZIN2	307	125
	PGB2	7	8
	<i>Subtotaal</i>	314	133
<i>Totaal</i>		1.199	1.122

Volume op basis van historische verdeling ZIN en PGB en MV Schoonmaakondersteuning en MV Ondersteuning regie/zorg

		Variant	
		Maximaal	Minimaal
<i>Aantal uren</i>			
MV Schoonmaak	ZIN1	27.298	46.176 ²
	PGB - dvah	83.000	72.748
	PGB - reg	13.000	10.868
	<i>Subtotaal</i>	123.298	129.792
MV Ondersteuning	ZIN2	48.672	22.724
	PGB2	1.362	1.560
	<i>Subtotaal</i>	50.034	24.284
	<i>Totaal</i>	173.332	154.076

Volume

Naar schatting zal op jaarbasis voor de gemeente minimaal 154.076 uur en maximaal 173.332 uur voor een MV Schoonmaakondersteuning en Ondersteuning regie/zorg nodig blijven (zie tabel 1).

Kosten totale MV ZIN en PGB en Meerjarenbegroting

De exacte gevolgen voor de invoering van een maatwerkvoorziening Schoonmaakondersteuning en het voortzetten van de MV Ondersteuning regie/zorg per 1 januari 2017 kunnen niet worden aangegeven. Met een zekere bandbreedte kan worden aangegeven wat het extra financieel beslag met betrekking tot de invoering van MV Schoonmaakondersteuning en het voortzetten van de MV Ondersteuning regie/zorg per 1 januari 2017 zou kunnen zijn. Deze bandbreedte van de geprognosticeerde, structurele financiële consequenties ligt tussen € 700.000 en € 1.030.000 (zie tabel 2). Omgerekend bedragen de kosten per cliënt voor de totale MV minimaal € 3.078 en maximaal € 3.243 op jaarbasis.

Deze verwachte hogere uitgaven door de invoering van maatwerkvoorziening schoonmaakondersteuning en het voortzetten van de maatwerkvoorziening Ondersteuning regie/zorg per 1 januari 2017 worden opgevangen binnen het totale beschikbare budget van het Sociale Domein en op basis van de integratie-uitkeringen Wmo 2007 en integratie-uitkering Sociaal Domein (Participatie, Wmo 2015 en Jeugdhulp 2015). Voor 2017 ligt dit (incidenteel) en financieel gezien anders. De restantmiddelen afkomstig van de HHT-gelden 2015 en 2016 worden indien de raad hiertoe besluit in 2017 ingezet om de ontstane verwachte hogere uitgaven incidenteel op te kunnen vangen.

² Het volume MV Schoonmaakondersteuning ZIN1 is onder variant minimaal (minimale uren) hoger dan onder maximaal (maximale uren). Dit komt door de verschuiving van schoonmaakwerkzaamheden vanuit ZIN 2 naar ZIN 1 die is opgetreden na het uitvoeren van de heronderzoeken.

Tabel 2 Meerjarenbegroting

MV – Maximale uren	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten	€ 3.888.508	€ 3.888.508	€ 3.888.508	€ 3.888.508	€ 3.888.508
Baten	€ 900.000	€ 900.000	€ 900.000	€ 900.000	€ 900.000
Begroot 2017	€ 1.859.486	€ 1.859.486	€ 1.859.486	€ 1.859.486	€ 1.859.486
SALDO #1	€ -1.129.022	€ -1.129.022	€ -1.129.022	€ -1.129.022	€ -1.129.022
Aanvullende Rijksbijdrage (=aannname)	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 125.000	€ 250.000
SALDO #2	€ -1.029.022	€ -1.029.022	€ -1.029.022	€ -1.004.022	€ -879.022
Niet bestede HHT-middelen	€ 900.000	€ -	€ -	€ -	€ -
Extra Compensatie 2016	€ -187.398	€ -	€ -	€ -	€ -
SALDO #3	€ -316.420	€ -1.029.022	€ -1.029.022	€ -1.004.022	€ -879.022
MV – Minimale uren	2017	2018	2019	2020	2021
Lasten	€ 3.454.076	€ 3.454.076	€ 3.454.076	€ 3.454.076	€ 3.454.076
Baten	€ 800.016	€ 800.016	€ 800.016	€ 800.016	€ 800.016
Begroot 2017	€ 1.859.486	€ 1.859.486	€ 1.859.486	€ 1.859.486	€ 1.859.486
SALDO #1	€ -794.574	€ -794.574	€ -794.574	€ -794.574	€ -794.574
Aanvullende rijksbijdrage (= aannname)	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 125.000	€ 250.000
SALDO #2	€ -694.574	€ -694.574	€ -694.574	€ -669.574	€ -544.574
Niet bestede HHT-middelen	€ 900.000	€ -	€ -	€ -	€ -
Extra Compensatie 2016	€ -187.398	€ -	€ -	€ -	€ -
SALDO #3	€ 18.028	€ -694.574	€ -694.574	€ -669.574	€ -544.574

In 2018 en 2019 lopen de verwachte hogere uitgaven verder op. Vanaf 2020 zet een lichte daling in.

4. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN

4.1. Conclusie

Uit de uitspraken blijkt dat onze huidige AV op onderdelen niet voldoet aan de Wmo 2015. Het opzetten van een nieuwe AV blijkt op juridische gronden niet op een toekomstbestendige manier te kunnen worden opgezet die voldoet aan de Wmo 2015. Daarbij sluit een nieuwe AV niet aan bij ons uitgangspunt van zelforganiserend vermogen en de bedoeling van de Wmo 2015 en bij het beleidsuitgangspunt "cliënt behoudt voor zover dat in de invloedssfeer van de gemeente ligt zoveel mogelijk zijn vertrouwde hulp / dienstverlener aan huis", want de inzet van dienstverleners aan huis kan niet via een AV. Ook heeft de AV geen meerwaarde ten opzichte van een MV. Gezien de aanvullende voorwaarden rondom de AV is het verschil met een MV grotendeels teniet gedaan. Concluderend kan worden gesteld dat de AV niet op een laagdrempelige wijze voor inwoners is in te richten, het zelforganiserend vermogen van inwoners niet kan worden benut en er geen financieel verschil is voor de gemeente tussen MV en de AV.

We willen rust voor onze inwoners en toekomstbestendig beleid neerzetten. Een nieuwe AV is daarom niet uitgewerkt in dit rapport. Dit betekent, dat alleen de optie overblijft voor het inkopen van een MV schoonmaakondersteuning en een MV Ondersteuning regie/zorg. Dit scenario heeft gevolgen voor cliënten en hulpen. Voor de gemeente heeft het teruggaan naar de oude situatie, namelijk alleen een MV, behoorlijk financiële consequenties.

De MV sluit goed aan op de Wmo 2015. Daarnaast sluit de MV Schoonmaakondersteuning PGB goed aan bij het uitgangspunt van zelforganiserend vermogen, waarbij wordt uitgegaan wat de inwoner nog zelf kan met behulp van mensen uit zijn of haar omgeving. De cliënten kunnen met een PGB zelf hun particuliere hulp inhuren en zelf overleggen met de dienstverleners aan huis wanneer deze schoonmaakondersteuning kan bieden en welke taken de dienstverleners aan huis uitvoert binnen de afgesproken tijd. Zodoende bestaat de mogelijkheid dat de cliënt zijn vertrouwde hulp kan behouden en zo ook de werkgelegenheid van de dienstverleners aan huis kan worden behouden.

4.2. Aanbeveling

Het voorstel aan het college en de gemeenteraad is:

1. Het doorverwijzen van cliënten naar de markt voor schoonmaakondersteuning met ingang van 1 januari 2017 beëindigen.
2. De financiële compensatie voor schoonmaakondersteuning via de bijzondere bijstand stopzetten met ingang van 1 januari 2017.
3. De maatwerkvoorziening Schoonmaakondersteuning ZIN en PGB in werking laten treden per 1 januari 2017.
4. Het tarief maatwerkvoorziening Schoonmaakondersteuning PGB van € 14,00 per uur vaststellen met ingang van 1 januari 2017.
5. Instemmen met het openhouden van de optie om de bemiddelingsfunctie door te zetten per 1 januari 2017.
6. De niet bestede HHT middelen over de jaren 2015 en 2016 incidenteel in te zetten in het jaar 2017 ten behoeve van de meerkosten van maatwerkvoorziening Schoonmaakondersteuning voor het jaar 2017.
7. De maatwerkvoorziening Ondersteuning regie/zorg ZIN en PGB voortzetten per 1 januari 2017.
8. De effecten van de in te voeren maatwerkvoorziening schoonmaakondersteuning en het voortzetten van de maatwerkvoorziening Ondersteuning regie/zorg per 1 januari 2017 conform beleid binnen de beschikbare middelen afkomstig van de integratie-uitkering Sociaal Domein en integratie-uitkering Wmo 2007 opvangen.

BIJLAGE 1 BEGRIPPENLIJST

Algemene voorziening

Kenmerkend voor een algemene voorziening is dat het gaat om in beginsel vrij toegankelijk – dat wil zeggen: zonder dat eerst een diepgaand onderzoek wordt verricht naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers – aanbod van diensten, activiteiten of zaken, gericht op zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen of opvang.

Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT)

Het Rijk stelde voor de jaren 2015 en 2016 aan gemeenten een Huishoudelijke Hulp Toelage (HHT) beschikbaar voor het stimuleren van de vraag naar huishoudelijke hulp. Het bedrag voor de decentralisatie-uitkering Huishoudelijke Hulp Toelage is voor gemeenten beschikbaar voor de doelen van reguliere werkgelegenheid, fatsoenlijke arbeidsvoorwaarden en de kwaliteit van maatschappelijke ondersteuning.

Maatwerkvoorziening

Op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd, geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen hulpmiddelen, woningaanpassing en andere maatregelen gericht op de zelfredzaamheid. Een individuele MV is bijv. pleegzorg, een traplift of gespecialiseerde dagopvang. Deze voorbeelden zijn door de wetgever aangewezen als MV. De toekenning van een individuele MV wordt in de regel vastgelegd in een beschikking.

Maatwerkvoorziening Schoonmaakondersteuning (MV Schoonmaakondersteuning)

MV schoonmaakondersteuning bestaat uit licht en zwaar huishoudelijk werk, verzorging kleding/linnengoed en het doen van boodschappen voor dagelijks leven.

Maatwerkvoorziening Ondersteuning regie/zorg (MV Ondersteuning regie/zorg)

MV Ondersteuning regie/zorg bestaat uit één of meer van de volgende activiteiten:

- a) Maaltijdverzorging (broodmaaltijd en/of warme maaltijd);
- b) Opvang en/of verzorging van kinderen bij uitval van één van de ouders (waarbij de kinderopvang een voorliggende voorziening is);
- c) Organisatie van het huishouden;
- d) Instructie, advies en voorlichting gericht op het huishouden;

In uitzonderlijke gevallen kan het uitvoeren van schoonmaak activiteiten onder de MV vallen (licht en zwaar huishoudelijk werk, verzorging kleding/linnengoed, etc).

Resultaat: *“Een schoon en leefbaar huis”*.

Iedereen moet gebruik kunnen maken van een schone huiskamer, een schone slaapkamer, een schone keuken, een schone badkamer en toilet en een schone gang. Leefbaar staat voor opgeruimd en functioneel, bijvoorbeeld om vallen te voorkomen.

Om een schoon en leefbaar huis te realiseren zal huishoudelijk werk en het verzorgen van de was moeten worden uitgevoerd. Concreet gaat het om het stofzuigen van de woning, het schoonmaken van de badkamer, keuken, toilet en het dweilen van vloeren. Persoonlijke omstandigheden en behoeften kunnen het in sommige gevallen noodzakelijk maken hiervan af te wijken. Bij het wassen gaat het uitsluitend over het wassen en drogen van de normale kleding voor alledag en overig textiel en in bepaalde situaties het strijken van de normale kleding voor alledag, waarbij het uitgangspunt is dat zo min mogelijk kleding gestreken wordt. Er worden geen lakens, theedoeken, zakdoeken, ondergoed, etc. gestreken.

Resultaat: *“Beschikken over goederen voor primaire levensbehoeften”*.

Tot de goederen voor primaire levensbehoeften worden boodschappen gerekend die nodig zijn voor dagelijkse levensbehoeften. Hieronder vallen levensmiddelen, toiletartikelen en schoonmaakmiddelen, zaken die dagelijks/wekelijks worden gebruikt.

Grotere inkopen, zoals kleding en duurzame goederen zoals (huishoudelijke) apparaten, vallen hier niet onder. Ook het bereiden van brood of (opwarmen van) warme maaltijden vallen onder dit resultaat. De Wmo is aanvullend op de eigen mogelijkheden en heeft uitsluitend een taak als boodschappen of maaltijdservices ontoereikend zijn.

Resultaat: "*Thuis zorgen voor kinderen die tot het gezin behoren*".

Het gaat om de dagelijkse, gebruikelijke hulp voor gezonde kinderen als beide ouders niet in staat zijn deze te leveren. Het betreft activiteiten als wassen en aankleden, hulp bij eten en/of drinken, maaltijd voorbereiden en toezicht houden. Ook problemen op het gebied van mobiliteit, zoals het begeleiden van kinderen naar school of een activiteit vallen eronder. In principe is het de verantwoordelijkheid van ouders om, op tijden dat zij beide niet in staat zijn, door werk of beperkingen, voor de kinderen te zorgen of opvang te regelen. De Wmo is aanvullend op de eigen mogelijkheden en heeft alleen een taak in het tijdelijk bijspringen, zodat voor het gezin ruimte ontstaat om zelf een al dan niet tijdelijke oplossing te vinden. In de praktijk betreft dit ondersteuning die per direct moet kunnen worden ingezet en vaak buiten de reguliere werktijden om, aangezien in andere gevallen de kinderopvang als algemene voorziening voldoende ondersteunend is.

Resultaat: "*Een gestructureerde huishouding*".

Een gestructureerde organisatie van het huishouden. Het (samen met de Inwoner) kunnen bepalen welke huishoudelijke werkzaamheden wanneer worden gedaan (regievoering over het huishouden) waaronder in incidentele gevallen ook het verzorgen van brood- en/of warme maaltijden behoort. Daaronder kan ook het aanreiken of klaarzetten van de maaltijden vallen.

Inwoners die leerbaar zijn gedurende een beperkt tijdsbestek van 8 weken instructie geven over huishoudelijke werkzaamheden en/ of het plannen van huishoudelijke werkzaamheden (aanleren vaardigheden) zodat zij na deze 8 weken in staat zijn zelfstandig een gestructureerde huishouding te voeren.

Persoonsgebonden budget (PGB)

Bedrag waaruit namens het college betalingen worden gedaan voor diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen die tot een MV behoren en die een cliënt van derden heeft betrokken.

Met een PGB kan de huishoudelijke hulp ingekocht worden.

Zorg in Natura (ZIN)

Bij zorg in natura contracteert de gemeente de zorgaanbieders en ondersteuning. Ook regelt de gemeente de administratie daaromheen. De klant kan met de zorgaanbieder afspraken maken over de manier waarop de zorg en ondersteuning geregeld wordt.

BIJLAGE 2 INSCHATTING SALARIS DVAH PER 2017

Inschatting salaris DVaH op basis van cao VVT per 2017

OP BASIS VAN CAO VVT

Salaris Hulp bij het Huishouden per 1 januari 2015*			
periodiek	per maand	per periode	per uur
5	€ 1.956,25	€ 1.800,00	€ 12,50

Salaris Hulp bij het Huishouden per 1 maart 2015*				
periodiek	per maand	per periode	per uur	
5	€ 1.985,59	€ 1.827,36	€ 12,69	1,52%

Salaris Hulp bij het Huishouden per 1 januari 2016*				
periodiek	per maand	per periode	per uur	
5	€ 1.991,55	€ 1.833,12	€ 12,73	0,32%

Inschatting salaris vanaf 2017				
periodiek	per maand	per periode	per uur	
5	€ 1.991,55	€ 1.833,12	€ 13,00	2,10%

